

Végül még csak a pete structuráját kívánom bemutatni. Uhl barátomnál ugyanis egy feltűzött nőtény a turfára kis csomó petét rakott le. A pete tojásdad, kissé lapos, igen kicsiny, s úgy mint a *Leucoma salicis*é fehéres anyaggal bevonva; színéről nem szólhatok, mert mikor megvizsgáltam, már üres volt valamennyi. Structurája azonban nagyító alatt tisztán kivehető volt: halpikkelyszerű, minden más ismert lepkepete ékítésétől elütő.

Abafi A. Lajos.

A rovarok és a virágok.

Már évek óta tapasztalom, hogy a *Deilephila elpenor* L., mely Ungvár környékén meglehetősen gyakori, különös előszeretettel keresi fel a kertünkben levő *Phlox paniculata* L. és *Phlox Drummondii* Hook. virágjait, a többi (*Dianthus*, *Verbena*, *Malva*, *Tropaeolum*, *Antirrhinum*, *Parnassia*, *Borrago* stb.) pedig mintegy ignorálja. Ha bábnevelő kalitkából egy-egy kifejlett imágót kiengedtem, az egyenesen a *Phlox* felé röpködött. Ezen tapasztalati tényre alapítottam kísérletemet, annak megállapítása céljából, vajon a *Phlox* színe, vagy pedig szaga által csalogatja-e magához a szendereket? A kísérletezésre körülbelül negyven szender-báb állott rendelkezésemre. Junius 29-én 3 szender hagyta el bábtaikaróját, ezek csápjait collodiummal erősen bevontam, s így megfosztottam őket szaglási szervük használatától; este kiengedtem a szendereket és azt tapasztaltam, hogy ezek megint egyenesen a körülbelül két méter távolságban álló *Phlox* felé tartottak és szipókájukkal szívták a virág alsó részén levő nektárt. Három nap mulva 4 szender bujt elő, melyeknek szemét, teljes kifejlés után, sűrű lackkal vontam be, csápjaikat pedig érintetlenül hagytam. Este, a bábnevelő ajtajának kinyitása után, bámulattal látom, hogy a szenderek már neki mennek a *Borrago*, *Malva* virágjainak is, de csakhamar ott is hagyják, végre megtalálják a *Phlox* virágjait s itt azután huzamosabb ideig tartózkodnak, majd tovarepülnek, de egyiknek nincs szerencséje új *Phlox*hoz érní, visszatér az előbb látogatotthoz (ezen esetet hatszor észleltem). Ezen két kísérletemet július 28-ig mintegy 11-szer ismételttem meg s mindig hasonló eredménnyel. Három esetben a *Borrago officinalis* L. kék virágjaiba jázmin illatot cseppentettem s íme az azelőtt megvetett *Borrago*t már több szender tisztelte meg látogatásával.

Kísérleteim eredménye tehát Beeker H. nézetét (*Der Zoologische Garten*, 1898. 149.) erősíti meg, vagyis hogy a rovarok látják a színeket, ezek igazítják őket útba, de nem kizárólagosan,

hanem az illattal karöltve. Pérez megfigyelése (Notes zoologique: Actes de la Société Linnéenne de Bordeaux, vol. 97. Sér. 5. t. 7. 1894. p. 250.) szintén e mellett szól. Pérez ugyanis azt tapasztalta, hogy a *Salvia splendens* pompás vörös színű virágjait addig, míg az árnyékban volt, egyetlen egy rovar sem látogatta meg, midőn pedig a napsugarak ráestek, a méhek egész légiója zümögte körül. Ennek oka az, hogy a napsugarak által kölcsönzött meleg gyorsította és fokozta a nektárium és illatképződést, mely azelőtt elenyészően csekély volt. Plateau (Bull. Acad. Belg. 3. Ser. XXX., XXXII. és XXXIII.) egyes egyedül az illatnak tulajdonít nagy jelentőséget és a színpompát hatástalannak mondja, pedig kísérletei — Beeker szerint — nem annyira ezt, mint inkább a rovarok bámulatosan fejlett szaglási érzékét bizonyítják. Hogy pedig a színpompa mennyire nem hatástalan, bizonyítja azon körülmény, hogy mesterséges és festett virágok szintén magukhoz csalogatják a rovarokat, mint azt Bedford (The Entomologist 1897.), Beeker (Der Zoologische Garten 1898. p. 146.), Langhoffer (Rov. Lapok V. 103. l.), stb. megfigyelései igazolják. Ez pedig Plateau nézetét nem igen támogatja.

Gorka Sándor.

Hunyadmegyei új lepkék.

Valahányszor kedves állatjaim között néhány percet tölthetek, mindannyiszor eszembe jutnak a — németek. De nem a rajxratí nagyokat, hanem a német entomologus szaktársakat értem, kik a „nova speciesek“ felfedezésében és sürgős elnevezésében kevésbbé szőrszálhasogatók, mint — mi. Ha valamely állat némi szín- vagy rajzbeli eltérést mutat, az épen alkalmas arra, hogy mint új fajváltozatot mutassák be; keresztapai tisztségre elég hamar kerül valaki.

Bennünket rendszeren a névjegyzéknek, új nevekkal való szaporítása riaszt vissza a „keresztelő“ megtartásától, mert — s ez mit sem von le ügybuzgalmunkból, sőt ezt határozottan javunkra írom, — az üzérkedés szülte reklámhoz keveset értünk. Ebben felettünk állnak nyugoti szaktársaink.

Anyagi áldozatokat hozunk nemes ügyünkért, de vajmi kevés anyagi hasznot élvezünk utána.

Épen úgy mint német szaktársaink, mi is észre veszszük az egyes állatoknak szín- vagy rajzbeli eltéréseit, de ebbeli megfigyeléseinket legfeljebb szűk baráti körünkben említjük meg, hasznot húzni ebből eszünkbe sem jut.

Ha kezünkbe veszünk egy német csere-jegyzéket, azt látjuk,